

REGERINGSKANSLIET

Slutlig
Kommitterad
dagordning

2005-11-14

Jordbruksdepartementet

EU-nämnden
Miljö- och jordbruksutskottet
Kopia: SB EU-kansliet
Riksdagens Kammarkansli

Kommitterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 22-24 november 2005

1. Godkännande av dagordningen

2. Godkännande av A-punktslistan

3. Sockersektorn:

- Förslag till rådets förordning om den gemensamma organisationen av marknaden för socker
- Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare
- Förslag till rådets förordning om inrättande av en tillfällig ordning för omstrukturering av sockerindustrin i Europeiska gemenskapen och om ändring av förordning (EG) nr 1258/1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken

– *Allmän riktlinje*

Dokumentbeteckning

10514/05 AGRIORG 26 AGRIFIN 45 WTO 109
+ ADD 1

Rättslig grund

Artikel 36 och 37 i fördraget

Bakgrund

Förslaget innebär i korthet en reformperiod mellan 2006/07 och 2004/15 och en prissänkning på socker och sockerbetor med 39

respektive 42,5 %. En 60 % kompensation för prissänkningen kommer att ges till betodlarna inom ramen för gårdsstödet. A- och B-kvoterna kommer att slås ihop till en kvot. Ingen kvotreduktion kommer att ske, men ett omstruktureringsprogram kommer att införas under en fyraårsperiod som ger industrin rätt att sälja sina kvoter till KOM för ett stöd som är 730 euro/ton första reformåret och minskar till 420 euro/ton det fjärde och sista året denna möjlighet ges. Detta system kommer att finansieras genom en avgift på all kvot. En extra kvantitet kvotsocker på 1 miljon ton kommer att bli möjlig att köpa för 730 euro/ton av de MS som varit C-sockerproducenter. Kvoten för isoglukos kommer att höjas med 100 000 ton per år under en treårsperiod och kommer att fördelas till de MS som har isoglukoskvot i dagsläget. Produktionsavgifterna på kvoterna behålls och fastställs till 12 euro/ton för socker och inulinsirap och 6 euro/ton för isoglukos. En överskottsavgift införs för det socker som produceras utom kvot och som inte är industrisocker. Möjlighet till intervention kommer att upphöra och istället kommer ett system med privat lagring att införas. Ett prisrapporteringsystem införs. Produktionsbidraget för socker inom kemiska industrin upphör och istället kommer socker producerat utom kvoterna kunna säljas till industrin till världsmarknadspris.

Förslaget har diskuterats i olika konstellationer under hösten och ordförandeskapet har som avsikt att presentera ett nytt kompromissförslag vid rådsmötets början.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar huvudinriktningen i kommissionens förslag. Sverige anser att förslaget är ett steg i rätt riktning mot en marknadsanpassning av sockersektorn. Även om Sveriges övergripande mål för sockersektorn är en fullständig liberalisering bedöms inte detta i dagsläget som realistiskt att få igenom varför målet på kort sikt är att uppfylla EU:s internationella åtaganden samt begränsa regleringen och dess negativa påverkan på världsmarknaden så långt det är möjligt. Förslaget har dock brister som Sverige har svårt att acceptera. Förslaget innebär en kraftig budgetförsvagning sett till EU-budgeten. Sverige anser att förslaget bör vara minst budgetneutral då hänsyn tas både till utgifter och inkomster och till omställningsplanen för AVS-länderna. Sverige anser att reformen ska finansieras från jordbruksbudgeten och i de delar där det inte är möjligt (stöd till omställningsåtgärder i AVS-länder) genom en sänkning av taket för jordbruksutgifter. Sverige ifrågasätter vidare att en stor del av reformen, omstruktureringsprogrammet för EU:s sockerproducenter, föreslås finansieras och redovisas helt utanför EU:s budget. Sverige vill inte att produktionen av socker och alternativa sötningsmedel skall vara kvoterad utan ske där produktionen är mest konkurrenskraftig. Sverige bör dock tilldelas en isoglukoskvot om kvotsystemet kvarstår. Den höga relativa stödnivån för socker i jämförelse med andra grödor bör minskas.

För mer information, se bilaga 1

EU-nämnden

Förslaget till sockerreform har tidigare varit uppe i EU-nämnden den 15 juli, 16 september och 21 oktober.

4. (ev.) Förslag till rådets beslut om gemenskapens strategiska riktlinjer till landsbygds utveckling (programplaneringsperioden 2007-2013)

– Allmän riktlinje

Dokumentbeteckning

10893/05 + ADD1, ADD2

Rättslig grund

Artikel 9 i förordningen om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), LBU-förordningen.

Bakgrund

Enligt LBU-förordningen skall rådet anta strategiska riktlinjer för landsbygdsutveckling i EU för perioden 2007-2013 senast fem månader efter det att förordningen antagits. Detta innebär att strategin skall antas senast i februari 2006. Förslaget till strategiska riktlinjer syftar till att klargöra de områden där tillämpningen av landsbygdspolitiken bidrar till störst mervärde på EU-nivå samt visar på kopplingen mellan landsbygdspolitiken och fastställda mål enligt Göteborgsslutsatserna och Lissabonstrategin. Riktlinjerna beskriver även hur landsbygdspolitiken kompletterar reformen av jordbrukspolitiken och överensstämmer med annan EU-politik. Med utgångspunkt i de gemensamma strategiska riktlinjerna skall varje medlemsstat överlämna en nationell strategisk plan, vilken skall utgöra ram för det nationella programarbetet.

De nyckelområden som lyfts fram i EU-strategin knyter an till de tre prioritetsområdena i landsbygdsförordningen och har en framtidsorienterad och innovativ inriktning. Kortfattat kan de sammanfattas enligt följande:

- Att stärka jord- och skogsbrukets konkurrensförmåga genom åtgärder som prioriterar kunskapsöverföring, innovationer och IT i olika led i livsmedelskedjan för att vidareutveckla kvaliteten och förädlingsvärdet hos produkter.
- Att främja miljötjänster särskilt med avseende på områdena biologisk mångfald och bevarandet av produktionssystem med höga natur- och kulturvärden, vatten och klimatförändringar.
- Att skapa sysselsättningsmöjligheter genom diversifiering, utveckling av mikroföretag, turismverksamheter och utveckling av ny kommunikationsteknik men också för att öka kvinnors och unga människors möjligheter till förvärvsarbete på landsbygden.

- Att utveckla lokal samverkan och innovationer och främja partnerskapsinitiativ

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar utformningen av de strategiska riktlinjerna. De är framtidsorienterade och innovativa och utgör ett viktigt led i att förtydliga politiken och dess målsättningar samt bildar ett bra underlag för de nationella planerna. Utformningen av riktlinjerna gör det också möjligt att på ett flexibelt sätt med hjälp av landsbygdsförordningen och de olika åtgärderna under vart och ett av de prioriterade områdena bidra till att nå en hållbar utveckling. Vissa mindre tillägg har gjorts sedan ministerrådet i juli. Sverige accepterar dessa tillägg men stödjer samtidigt kommissionen när det gäller ambitionen att hålla dokumentet på en övergripande nivå, vilket ger MS frihet att fastställa sina nationella strategier.

EU-nämnden

Förslaget togs upp i EU-nämnden i samband med jordbruksrådet i juli.

5. (ev) Förslag till rådets förordning om tullsatser för bananer

- Diskussion

Dokumentbeteckning

12249/05 AGRI 227 WTO 149 ACP 120 AMLAT 71

Rättslig grund

Nuvarande importregim för bananer regleras i rådets förordning (EEG) nr 404/93. Den föreskriver att nuvarande kvotsystem ska tillämpas tills dess att en tullsats införs på bananer senast den 1 januari 2006. EU är även bundet av det internationella avtalet (WTO-dokument WT/L/436) med USA och Ecuador från 2001. Enligt avtalet har EU förbundit sig att införa en tullösning senast den 31 december 2005.

Bakgrund

EU:s importreglering för bananer har varit ifrågasatt ända sedan den infördes 1993. Den ansågs av många vara alltför förmånlig för AVS-länderna (forna kolonier i Afrika, Västindien och Stilla havet). Regimen dömdes därför ut i fyra WTO-paneler under 1990-talet. År 2001 slöts ett avtal mellan EU, USA och Ecuador om att EU ska avskaffa nuvarande kvotsystem och ersätta det med en tullösning senast den 1 januari 2006. 2004 lade EU fram ett bud på en ny tullsats om 230 euro/ton. Budet anmälades av de latinamerikanska bananexporterande länderna till WTO:s skiljedomstol som i augusti i år kom fram till att budet var för högt och

inte skulle garantera MGN¹-ländernas (bananexporterande Latinamerikanska länder) samma marknadstillträde som med nuvarande importregim. Ett nytt bud om 187 euro per ton kombinerat med en kvot för import från AVS-länderna (forna kolonier i Afrika, Västindien och Stilla havet) på 775 000 ton underkändes den 27 oktober av en andra skiljedom i WTO med samma motivering.

Kommissionen undersöker nu förutsättningarna för att balansera de olika parternas intressen. Eftersom en tullösning ska vara införd senast den 1 januari 2006 är det brådskande att finna en lösning.

Förslag till svensk ståndpunkt

Den svenska regeringen har alltsedan EU-inträdet arbetat för att avskaffa tullkvoterna på bananer. Sverige har förespråkat en tullösning på högst 75 euro per ton. De huvudsakliga argumenten för detta är dels konsumentintresset i EU, dels att en högre tullsats inte kommer att gynna de AVS-länder som inte är konkurrenskraftiga. EU-producenter av bananer får ett garanterat inkomststöd via marknadsordningen, så en högre tull är inte nödvändig för att skydda dem.

Då dagens tullnivå inom kvot för de latinamerikanska exportörerna är 75 euro per ton kommer ett förslag från kommissionen över denna nivå innebära utökade inkomster till EU:s budget, samtidigt som de europeiska producenterna kommer att kräva kompensation om en låg tullnivå leder till lägre priser i EU. Oavsett vad det ekonomiska resultatet blir av ett nytt förslag från kommissionen bör en eventuell budgetbelastning finansieras inom det s k Brysseltaket.

Banantvisten är en känslig fråga som skulle kunna komplicera WTO:s toppmöte i Hong Kong i slutet av året. Sverige förespråkar därför en snar förhandlingslösning för att så långt som möjligt avlasta agendan i Hong Kong.

EU-nämnden

Frågan har inte varit uppe för diskussion i EU-nämnden tidigare.

6. Förslag till rådets förordning om bevarande av fiskeresurser genom tekniska åtgärder i Östersjön, Bälten, Öresund och om ändring av förordning (EG) nr 1434/98

– Politisk överenskommelse

Dokument

7354/05 PECHE 57

¹ Mest Gynnade Nation. En huvudregel inom GATT som innebär att den mest gynnsamma av handelsförmåner som ges till något land måste utsträckas till alla medlemsstater i WTO.

Rättslig grund

Artikel 37 i grundförordningen. Beslut fattas med kvalificerad majoritet.

Bakgrund

Förslaget som presenterades i våras har varit föremål för behandling i rådsarbetsgruppen under hösten. Syftet med förslaget är att förenkla och modernisera gällande fiskeregler i Östersjön, som baseras på de fiskeregler som tidigare antagits av Fiskerikommissionen för Östersjön (IBSFC). IBSFC hade sin sista session i Visby i september i år.

Förslag till svensk ståndpunkt

I stort sett kan Sverige stödja det nya förslaget. Emellertid återstår bl a frågan om drivgarnsfiske. Polen har dels begärt en lindrigare utfasning av drivgarnen som innebär att 40% av drivgarnsfartygen får finnas kvar under 2007. Nuvarande regler tillåter endast 20% av fartygen under 2007.

Polens förslag om en ändring av utfasningen av drivgarnen i Östersjön bör initialt inte stödjas då detta bl a skulle gå emot rådets tidigare beslut i frågan. Emellertid kan Sverige, om Polen riskerar att uppnå blockerande minoritet, visa lyhördhet för en lindrigare utfasning eftersom ändringförslaget inte innebär att slutdatumet för utfasningen ändras.

EU-nämnden

Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden tidigare.

7. (ev.) Förslag till rådets förordning om fastställande för år 2006 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för fiskbestånd i Östersjön, Bälten och Öresund

*– Diskussion**Dokument*

-

Rättslig grund

Artikel 37 i grundförordningen.

Bakgrund

Vid mötet med rådsarbetsgruppen den 27 oktober informerade KOM om det kommande förslaget angående fisket i Östersjön 2006. Förutom TAC:er och kvoter för sill, skarpsill, västra torskbeståndet och lax (som man i princip kommit överens om med Ryssland) kommer förslaget, som nu håller på att beredas internt inom kommissionen, att inkludera en TAC för det östra torskbeståndet på 49.220 ton, de stängda områdena som infördes under 2005 samt införandet av ett system för att minska antalet fiskedagar.

Förslaget från KOM innebär i princip en skärpning av begränsningarna i fisket under de föreslagna stopptiderna för torskfisket under sommaren,

som skulle omfatta två månader (15/3 – 14/5) för det västra området och tre månader (15/6 – 14/9) för det östra, eftersom det utformas som ett förbud mot alla fiskeredskap som kan fånga torsk. Dessutom föreslår KOM att det införs en ytterligare begränsning av fiskeansträngningen genom att fisket stängs på söndagar för det västra torskfiskeområdet under perioden 1/1 – 14/3 och 15/5 – 30/10 och under perioden 1/1 – 14/6 för det östra området.

KOM har understrukt att den höga TAC:n på 49.220 ton för det östra torskbeståndet bara kan bli aktuellt om MS går med på den föreslagna ytterligare begränsningen av fiskeansträngningen samt att de tre stängda områdena också förblir stängda för allt fiske under 2006.

Förslag till svensk ståndpunkt

Det kommer inte att bli fråga om en politisk överenskommelse vid rådsmötet, som ursprungligen hade tänkts utan endast en politisk debatt men med tydliga frågor till ministrarna. Från svensk sida kommer att framföras att utgångspunkten är ICES rådgivning, dvs. en TAC för östra torskbeståndet på 14 900 ton.

EU-nämnden

Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden tidigare.

8. Förslag till rådsförordning om återhämtningsåtgärder för bestånden av tunga i västra delen av Engelska kanalen och i Biscayabukten

- Politisk överenskommelse

Frågan ströks från rådsdagordningen vid mötet i Coreper I den 11 november.

9. (ev.) Tidigareläggning: ansträngningskontrollåtgärder i samband med TAC:er och kvoter för 2006

- Diskussion

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Bakgrunden är att ordförandeskapet har för avsikt ta fram vissa politiska nyckelfrågor beträffande TAC:er och kvoter samt övrig reglering som ministrarna kan ta ställning till vid novemberrådet. Detta innebär att ORDF har för avsikt att diskutera de tekniska aspekterna rörande TAC-

och kvotförordningen vid rådsmötet. Diskussionen skall styras av ett antal frågor som förbereds av ORDF och skall särskilt gälla effortbegränsningar inom ramen för återhämtningsplanen för torsk i Nordsjön, som enligt biologisk expertis varit otillräckliga trots vidtagna åtgärder.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige stöder kommissionens och ordförandeskapets målsättning att justera regelverken för fiskeansträngningen (benämns även effortbegränsning) i Nordsjön. Det är angeläget att dessa frågeställningar kopplas samman med TAC-nivåerna. De s k effortregleringar som infördes i och med återhämtningsplanen för Nordsjötorsken 2005 har inte visat sig ge väntade resultat. TACerna är ett viktigt instrument men behöver kompletteras med effektiva begränsningar av fiskeansträngningen för att minska fiskeridödligheten samt discard (d v s utkast av fisk). Vissa segment bör få ytterligare inskränkningar i fisket för att justera efforten och andra kan ges lättnader. Ett tydligt exempel på det senare är användning av selektiva redskap såsom havskräfttrål med selektiv rist (ett galler i trålen som släpper igenom småfisk), vilken är viktigt ur svensk synpunkt.

EU-nämnden

Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden tidigare.

10. Övriga frågor:

(a) EU/Norge

- Information från Kommissionen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artikel 37.

Bakgrund

En första förhandlingsrunda har hållits med Norge. Vid denna har framgått att de tidigare frågorna om hur avtalet skall balanseras tycks lösas utan att SE drabbas. Vidare har KOM föreslagit en fortsatt reduktion av torskfisket och associerade arter genom TAC-minskningar med ca 15%.

Förslag till svensk ståndpunkt

Den principiella utgångspunkten för den svenska sidan är att rådgivningen från ICES skall respekteras.

Eftersom rådgivningen anger volymen 0 för 2006 för torsk i Nordsjön skulle detta i praktiken innebära att nästan hela gemenskapens fiske efter demersala arter (d v s bottenlevande arter, framförallt kolja, vitling, gråsej, rödspätta m m) i angivna farvatten omöjliggörs, möjligen med undantag av visst riktat fiske efter gråsej samt räkfiske och fiske efter havskräfta.

Mot bakgrund härav bör ett alternativt tillvägagångssätt övervägas vad avser förvaltningen av det demersala fisket som i princip grundar sig på en mycket restriktiv TAC-sättning kombinerat med kompletterande tekniska regleringsåtgärder. Eftersom TAC för torsk befinner sig på en låg nivå i relation till kvoter för andra arter som tas i blandfisket, skulle en stor sänkning av TAC:er för torsk i Nordsjön och Skagerrak inte resultera i minskade fångster av torsk utan bl.a. i större utkast av fisk. Sverige bör därför stödja KOM avseende TAC:er och ytterligare beståndsbevarande åtgärder för bl.a. torsk såsom ytterligare begränsning av fiskeansträngningen, stängda områden och redskapsbegränsningar.

EU-nämnden

Frågan togs upp i EU-nämnden inför rådsmötet 18 oktober 2004.

(b) Aviär influensa

– Information från Kommissionen

Bakgrund

Sedan fågelinfluensa bekräftades i Rumänien och Turkiet i mitten av oktober har inga ytterligare fall hos tamfåglar i Europa konstaterats (det misstänkta fallet i Grekland har kunna avskrivas). För att förhindra smittspridning till fjäderfä i EU har Kommissionen förbjudit all införsel av levande fåglar och fågelprodukter från drabbade länder.

Kommissionen har även beslutat att medlemsstaterna efter en riskbedömning skall vidta åtgärder för att skydda tamfjäderfä i riskområden. I Sverige har Statens jordbruksverk beslutat om åtgärder i Götaland och Svealand. Tamfjäderfä skall om möjligt hållas inne.

Det brittiska ordförandeskapet har bildat en ordförandegrupp om fågelinfluensa och pandemiberedskap, som bl.a. har tagit fram riktlinjer för hjälp till tredje länder.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige stöder de åtgärder som vidtagits av Kommissionen.

EU-nämnden

Frågan var föremål för samråd i EU-nämnden inför ministerrådet den 24 – 25 oktober.

(c) WTO-förhandlingarna

– Information från Kommissionen

Dokumentbeteckning

Dokument saknas.

Bakgrund

Doharundan är nu i ett förhandlingsskede som är helt avgörande för de resultat som kan uppnås vid ministerkonferensen i Hongkong 13 – 18 december. Detta medför täta förhandlingssessioner mellan olika ländergrupperingar, ofta på ministernivå. Att Hongkong blir en framgång är en förutsättning för att Doharundan ska kunna avslutas senast våren 2007 då USA:s förhandlingsmandat löper ut.

Sedan miniministtermötet i Zûrich den 10 oktober har ett stort antal länder, inklusive EU, USA och förhandlingsgruppen G20 med bl.a. Brasilien och Indien presenterat nya bud. Buden var mycket välkomna då parterna därigenom visade politisk vilja att bryta dödläget i Dohaförhandlingarna. Kritiken var dock fortsatt hård gentemot EU:s position inom jordbruksförhandlingarna vilket medförde att Doharundan på nytt stod still. EU valde därför att den 28 oktober presentera ett nytt bud. Det nya budet är mer långtgående beträffande marknadstillträde (tullsänkningar) men också ordentligt villkorat eftergifter från övriga förhandlingsparter. Förhoppningsvis motiverar detta bud andra parter att visa motsvarande rörelse. Tiden är mycket knapp och det råder inget tvivel om att avstånden mellan parterna måste minska avsevärt för att ministerkonferensen i Hongkong ska bli en framgång.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige kan ge starkt stöd för Kommissionens linje då den innebär en mer aktiv hållning från EU:s sida som syftar till att skapa rörelse i förhandlingarna.